

”SJUMILS- STEGET”

STEG NR. 1 - Medbestemmelse

Barnet har rett til selv- og medbestemmelse (Artikkel 12)

Spørsmål til kommunene:

- Hvilke organer og systemer har kommunen etablert der barn kan utøve medbestemmelse?

- *Arbeidet starter i barnehagene som resultat av ny rammeplan der barns medvirkning er sentralt. På temakvelder skolens ansatte i ”Hvordan være våkne voksne overfor barn”*
- *Alle skoler har elevråd, elevene er representert i samarbeidsutvalg og skolemiljøutvalg*
- *Ungdomsrådet har møte- og talerett i kommunale utvalg*

- Hvordan sikrer kommunen at enkeltbarn blir hørt når det treffes avgjørelser i kommunale organer som angår dem direkte?

- *Ungdomsrådet har møte- og talerett*
- *Det er valgt talsperson for barn*
- *Barn over 15 år med partsrettigheter har rett til egen advokat*

- Hvordan sikrer kommunen at barnas interesser ivaretas etter plan- og bygningsloven, herunder at det er tilstrekkelige friluft- og rekreasjonsområder?

- *Som forrige spørsmål*

- Hvordan har kommunen sikret at barnas medbestemmelsesrett er reell?

-

STEG NR. 2 ? God omsorg

Barna har rett til god omsorg fra foreldre og offentlige tjenester (Artikkel 18)

Spørsmål til kommunene:

- Hvilke tiltak rår kommunene over for å hjelpe foreldrene, herunder også foreldre fra andre kulturer, slik at de kan gi barna sine god omsorg?

- *Faglig veiledning fra helsesøster, Fysisk motorisk utredning ved fysioterapeut, Rus/Psykiatrikons., Barnehager, Skoler, Kommunen, PPT, BUP*
- *Helsesøster og fysioterapeut bidrar i foreldremøter og veiledning i skolen og direkte i skolen.*
- *Barnevernet kan tilby ulike former for hjelpetiltak ut fra behov i familien, samt samarbeid med andre aktuelle instanser det i den enkelte sak kan være naturlig å ha et samarbeid med til barnets beste. Tiltak kan være: Støttekontakt, avlastning, ferieopphold, veiledning, økonomisk støtte, fritidstilbud, miljøarbeider, hjemmebasert tiltak, kostholdsveiledning m.m*

- Hvordan sikrer kommunen at de tjenester som er involvert i dette, samarbeider om å kunne avdekke, undersøke, igangsette og evaluere tiltak for de familier som trenger hjelp for å sikre at barna får god omsorg

- *Det er etablert tverrfaglige team i skole og barnehage der nevnte instanser er representert. Helsesøster har faste kontordager i skolene. Barnevernet har faste samarbeidsmøter med skoler og barnehager, samt møter med BUP, PPT, helsesøster. Videre etableres det ansvarsgruppemøter for barn med sammensatte behov der flere instanser er inne i saken.*

- I hvilken grad samarbeider kommunen med frivillige organisasjoner som ledd i å sikre gode

oppvekstkår for barna?

- *Kommunen gir tilskudd til organisasjoner som driver aktiviteter/ bygger anlegg for barn og unge.*
- *Gratis tilgang til kommunens gymnastikksaler, svømmebasseng og skolelokaler generelt.*
- *Aktivt samarbeide med grendelag og foreninger som ivaretar barn og unges oppvekstvilkår eksempelvis mental helse.*
-

Side: 13

STEG NR. 3 ? Særskilt vern og støtte

Barn som ikke kan bo i sitt hjemmemiljø har krav på særskilt vern og støtte fra offentlige myndigheter (Artikkel 20)

Spørsmål til kommunene:

- Hvordan sikrer kommunene at disse barna får den oppfølging de har krav på fra barnevern, helse-, sosial- og barnehage-/skole?

- *Miljøkontakt i skolen*
- *Helsesøster i aktiv tjeneste i skolen*
- *Barnevern har oppfølgingsansvar og fører tilsyn med barn under offentlig omsorg, og har samarbeidsmøter regelmessig med skoler, barnehager og andre aktuelle instanser. Alle barn under offentlig omsorg har en egen tilsynsfører som følger med på hvordan barnet har det i sitt nye miljø.*

- Hva gjøres for å sikre at barna kan ha kontakt med sin biologiske familie og tidligere nettverk?

- *Hjemmebaserte tjenester brukes så langt det er mulig, støtte til foreldre og oppvekstsektor.*
- *Barnevernet legger til rette for samvær med biologisk familie. Også med tilsyn der dette er et krav.*

- Hvordan sikrer kommunen at plasserte barn som nærmer seg voksenalder får informasjon om videre hjelp og et reelt ettervernstilbud?

- *Gjennom ordinær oppfølging fra barnevernet, der ungdommen i god tid før fylte 18 år gis informasjon om rettigheter og plikter.*
- *Gjennom kontakt med tilsynsfører der ungdommen kan melde fra om ønsker/behov som videreformidles barnevernet.*
- *Gjennom kontakt med fosterhjem/institusjon, som kjenner ungdommen og den enkeltes behov.*
- *Gjennom ansvarsgruppemøter der ungdommens situasjon/behov kan drøftes sammen med ungdommen.*

STEG NR. 4 ? Vern mot overgrep

Barn har rett til vern mot overgrep og utnyttning (Artikkel 34 og 36)

Spørsmål til kommunene:

- Hvilken beredskap eller rutiner har kommunen for å håndtere situasjoner der det avdekkes at barn er utsatt for overgrep?

- *Barnehage: Ansatte plikter å melde fra til barnevernet dersom det finnes misstanke. Denne plikten informeres det om ved oppstart.*
- *Barn observeres jevnlig og ved "unormal utvikling" drøftes dette – først blant de ansatte og deretter i "barnehelsesteamet" som har jevnlig møter*
- *Skole: Som for barnehage. Skolehelseteamet sammenkalles ved behov og består av.*
- *Lege/helsesøster:*
- *Barnevern: Barnevernet har tett samarbeid med politi, lege, skole, barnehage, BUP, evt. andre og søker råd/veiledning fra konsultasjonsteamet der det er nødvendig. Innkommet melding undersøkes. Det innhentes opplysninger fra aktuelle instanser for å få belyst saken så godt som mulig Saker der barn er*

utsatt for overgrep anmeldes. Dersom barnet lever i en situasjon der faren for gjentakelse er til stede, må tiltak settes inn for å forhindre dette. Viktig med tett samarbeid med politiet i disse sakene, og viktig å tenke på at politiet bør ha fått foretatt avhør i saken før barnevernet presenterer meldingen for foreldre av hensyn til faren for bevisforspillelse. Er et barn i akutt fare, tas det ut av hjemmet.

- Hvilken kompetanse har kommunen bygget opp på området vold og overgrep mot barn?

- *Barnevernet har hatt en del kurs som omhandler temaet. Konsultasjonsteamet brukes for å få hjelp til å avklare hva det kan dreie seg om og hvordan gå frem i saken. Temaet er oppe til diskusjon på barnevernmøter, og tas opp på interkommunal gruppeveiledning.*

- Hvilken kompetanse har kommunen for å forhindre tvangsekteskap og å avdekke kjønnslemlesting?

- *Fra barnevernets side forholder vi oss til rundskriv om omhandler temaet.*

- I hvilken grad samarbeider kommunale instanser med tjenesteapparatet utenfor kommunen i slike saker?

- *Stor grad. Distriktpsykiatrisk senter Nordreisa, krisesenter i Tromsø, Barnevernsamarbeid med Nordreisa kommune.*

STEG NR. 5 Fullverdig liv

Funksjonshemmede barn har rett til et fullverdig og anstendig liv og skal ha tilgang til nødvendige offentlige tjenester (Artikkel 23)

Spørsmål til kommunene

- Har kommunen opprettet råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og sikret at rådet også arbeider med tilbudet for barna?

- *Ja, det er opprettet råd for funksjonshemmede*

- I hvilken grad har kommunen tilrettelagt tilbud slik at funksjonshemmede barn har tilgang til offentlige bygg, slik at de kan nyttiggjøre seg tilbudene på linje med andre barn?

- *Kommunen fører tilsyn med kommunale barnehager og skoler*
- *Kommunen er behjelpelig med tilrettelegging av organisasjonseide bygg*

- Hvordan samarbeider kommunens ulike etater for å sikre et samordnet tilbud til funksjonshemmede barn?

- *Det nedsettes tverrfaglige ansvarsgrupper for barn med spesielle behov*

- I hvilken grad samarbeider kommunale instanser med tjenesteapparatet utenfor kommunen?

- *Kommunen samarbeider med habiliteringsenheten for barn ved UNN, hjelpemiddelsentralen i Troms og ulike hjelpemiddelfirma om bistand til de som trenger det.*
- *Kommunen mottar tjenester fra PPT, BUP*
- *I enkelte tilfeller har det vært innkjøpt tilbud fra andre kommuner (eks. varmebasseng, ridning)*
- *Barnevernet har faste samarbeidsmøter med BUP, PPT, politi. Samt søker råd og veiledning/kompetanse fra andre instanser i andre kommer der det er behov for det ut fra hva problemstillingen er.*

Side: 14

STEG NR. 6 God helse

Barn har rett til den høyeste oppnåelige helsestandard og behandlingstilbud for

sykdom og rehabilitering. (Artikkel 24)

Spørsmål til kommunene:

Forebygging:

- Hvordan legger kommunen til rette for at alle barn kan leke og ferdes trygt mellom hjem, skole- og fritidsaktiviteter?

- *Det er etablert friarealer/lekeplasser i tilknytning til boligfelter*
- *Idrettsanlegg kan benyttes kostnadsfritt for alle*
- *Trafikksikkerhet ivaretas av kommunalt trafikksikkerhetsutvalg.*

- Hvordan legger kommunen til rette for at alle barn kan være fysisk aktive ut fra sine egne forutsetninger?

- *Det er etablert friarealer/lekeplasser i tilknytning til boligfelter*
- *Idrettsanlegg kan benyttes kostnadsfritt for alle*
- *Tilpasset undervisning i skolen med 2 timer aktivitet fra 5. – 7. klasse daglig, allmenn tilgjengelighet i nye bygg, tilbud om støttekontakt der det er nødvendig for å kunne være fysisk aktiv*
- *Barnevernet kan hjelpe familier økonomisk med dekning av medlemskap i idrettsforeninger, innkjøp av nødvendig klær/utstyr, bidra med kjøring til/fra aktiviteter der foreldre ikke er i stand til å kunne følge opp dette.*

- Hvordan arbeider kommunen med tilrettelegging og tiltak som fremmer et godt kosthold og forebygger bruk av tobakk og rusmidler blant barn og unge?

- *Helsesøster og fysioterapeut har temakvelder om kosthold, fysisk aktivitet og søvn på foreldremøter i bamehager og skoler.*
- *Undervisningstema i skole*
- *Temakvelder i ungdomsklubb*

- Deltar alle kommunens ungdomsskoleklasser i det tobakksforebyggende FRI-programmet?

-

- *Ja*

- I hvilken grad sikres at kommunenes rusmiddelpolitikk også omfatter tiltak som retter seg mot barn?

Tjenester:

- Har kommunen helsestasjons- og skolehelsetjeneste med tilstrekkelig kapasitet, herunder helsestasjon for ungdom?

- *Ja*

- Har kommunens øvrige helsetjenester tilstrekkelig kapasitet til å gi barn og unge et godt tilbud?

- *Ja*

- Hvordan sikrer kommunen et reelt tilbud om habilitering og rehabilitering til barn og unge?

- *Aktiv innsats fra helsesøster, fysioterapeut og ergoterapeut*

- Hvordan sikrer kommunen at arbeidet med psykisk helse for bar og unge videreføres etter at opptrappingsplanen for psykisk helse er avsluttet?

- *Tiltakene er etablert*
-

STEG NR. 7 God utdanning

Barn har rett til grunnutdanning og at videre utdanning gjøres tilgjengelig og oppnåelig for barna (Artikkel 28 og 29)

Spørsmål til kommunene:

- Hvilket system har kommunen for å vurdere og fange opp barn og unge som trenger ekstra oppfølging i barnehage og skole?

- *Utarbeidede retningslinjer for barnehage og skole for avdekking av hjelpebehov. Disse beskriver tiltak fra "fattet mistanke" til utredning av PPT (ev.BUP), fattet enkeltvedtak samt iverksetting av tiltak. Samarbeid m. foresatte inkluderes*

- Har alle kommunens skoler handlingsplan mot mobbing?

- *Ja*

- Deltar kommunens skoler i opplæringsprogram tilknyttet psykisk helse?

- *Nei*

- Sikrer kommunen at alle foreldre som ønsker det, får barnehageplass for barna sine?

- *Ja*

- Hvilke planer har kommunen for å håndtere krisesituasjoner i barnehager og skoler?

- *Samtlige barnehager og skoler har "Kriseperm" utarbeidet av "personalomsorg". Permen er bygget opp for bredest mulig å imøtekomme krisesituasjoner og behovene til berørte. Alle krisesituasjoner er forskjellige. Derfor utarbeides det tilpassede planer med utgangspunkt i denne*

- Har kommunene en bevisst satsing for å sikre at elevene fullfører videregående opplæring?

- *Styrket rådgivertjeneste / samarbeid m. OT i videregående. Deltar i prosjektet "Tilpasset opplæring" – et interkommunalt prosjekt for å motvirke frafall.*